

Suomen kansallinen 1325-toimintaohjelma 2012-2016

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
Indikaattori 1. Poliitikot ja mandaatit	
<p>A. 1325 läpileikkaavasti huomioivien kansallisten strategioiden: 1.) lukumäärä 2.) sisältö: kuinka selkeästi 1325 huomioitu ja ohjaako toimintaa (mahdolliset toimeenpanoraportit ja evaluaatiot)</p>	<p>Kansallinen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma vuosille 2012-2016 ohjaa Suomen 1325-toimintaa. UM (POL-50) koordinoi kansallisen toimintaohjelman toimeenpanoa, jota seurataan kansallisessa seurantaryhmässä. Vuonna 2013 hyväksytyssä ulkoasiainhallinnon uudistetussa YK-strategiassa 1325 on yksi kärkiteemoista. Ulkoasiainhallinnon ihmisoikeusstrategia ja -toimintaohjelma on puolestaan laadittu siten, että se on muita strategioita täydentävä. Sukupuolten tasa-arvo on yksi valtioneuvoston kehityspoliittisen toimenpideohjelman läpileikkaavista teemoista. Vuonna 2014 hyväksyttiin hauraiden valtioiden toimintaohjelma, jossa on vahva gender-painotus. 1325-tavoitteiden edistämisen kannalta keskeisten edustustojen (mm. YKE, NAE, WIE, KAB, KAT, NAI) toiminnan ja talouden suunnitteluasiakirjoihin on kirjattu 1325-tulostavoitteita, joiden toteutumista arvioidaan vuosittain.</p> <p>Puolustusvoimissa (PV) on laadittu kesällä 2014 hallinnollinen määräys YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 1325 perustuvan sotilaallisen kriisinhallinnan gender-toiminnan toimeenpanosta ja puolustusvoimien eri toimijoiden vastuista toimeenpanossa. Hallinnollisen määräyksen perustana on Suomen kansallinen 1325 toimintaohjelma vuosille 2012 - 2016.</p> <p>Sisäasiainministeriö (SM)/ Kriisinhallintakeskus (CMC): Siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia (2014) huomioi 1325-näkökulman: Siviilikriisinhallinnassa toteutetaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ”Naiset, rauha ja turvallisuus” Suomen kansallista toimintaohjelmaa. Suomi pyrkii siviilikriisinhallintaan liittyvissä toimissa parantamaan kriisialueiden naisten ja tyttöjen asemaa, vahvistamaan omaa osallistumistaan ja osaamistaan 1325-kysymyksissä sekä edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista. Suomi toimii sen puolesta, että ”Naiset, rauha ja turvallisuus”-pätöslauselmien mukaiset tavoitteet kirjataan operaatioiden mandaatteihin ja ohjausasiakirjoihin. Suomi tukee kansainvälisten järjestöjen tavoitteita lisätä naisten määrää kriisinhallinnassa ja muissa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden tehtävissä.</p> <p>Kriisinhallintakeskus päivittää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, joka kattaa keskuksen Kuopiossa sijaitsevan henkilöstön lisäksi myös kansainvälisissä tehtävissä toimivat asiantuntijat. Suunnitelman toimenpiteissä on huomioita kansallisen 1325-toimintaohjelman sekä edellä mainitun tutkimusselvityksen suositukset. Kriisinhallintakeskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumisesta raportoidaan keskuksen omalle 1325-ohjausryhmälle.</p>

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>B. Suomen ehdotukset, aloitteet, puheenvuorot ja muu aktiivisuus (kuten työryhmätyöskentely), jolla pyritään varmistamaan 1.) ihmisoikeusperustainen 1325-toimeenpano 2.) tasa-arvonäkökulman valtavirtaistaminen ja seuranta, ml. järjestöjen ja elinten indikaattoreiden käyttäminen ja resursointi kansainvälisten järjestöjen ja sopimuselinten politiikoissa, strategioissa ja toiminnassa. Vaikuttamisen todennetut tulokset (kuten muutokset ja lisäykset em. asiakirjoihin ja käytäntöihin)</p>	<p>1325-toimeenpano ja tasa-arvonäkökulma ovat olleet systemaattisesti esillä ulkoministerin ja kehitysministerin puheissa ja kahdenvälisissä tapaamisissa, samoin UM:n ja relevanttien ulkomaanedustustojen työssä. YK: Sukupuolten välisen tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistäminen sekä päätöslauselman 1325 toimeenpano ovat YK-edustuston painopistealueita ja osa Suomen YK-strategian toimeenpanoa. Edustusto pyrkii läpileikkaavasti edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa, naisten ja tyttöjen oikeuksia. YKE on toiminnassaan johdonmukaisesti edistänyt naisten taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien toteutumista sekä naisten taloudellista voimaannuttamista. Edustusto on vaikuttanut post-2015 keskusteluun nais- ja tasa-arvoasioiden, ml. naiset, rauha ja turvallisuus-ullottuvuuden pitämiseksi agendalla sekä niiden sisällyttämiseksi uusiin SDG tavoitteisiin ja post-2015 agendalle. Edustusto on toiminut aktiivisesti neuvotteluissa koskien naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevän päätöslauselman osalta kolmannessa komiteassa sekä muissa naisten oikeuksiin liittyvissä päätöslauselmissa. Edustusto työskennellyt näkyvästi ja aktiivisesti seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeuksien edistämiseksi YK:ssa mm. III komiteassa sekä naisten aseman toimikunnassa ja väestötoimikunnassa sekä koordinoitunut yhteispuheenvuoroja SDG-työryhmän istuntoihin – huomioiden myös ICPD Task Forcen (/Presidentti Halosen) kanssa tehty yhteistyö. Poliisihallitus lähettää UM:n rahoituksella vuosittain 2 naispoliisia YK:n delegaation osaksi IAWP:n konferensseihin, joissa käsitellään myös naisten osallistumista kriisinhallintaan. EU: Suomi on tuonut johdonmukaisesti esiin 1325-näkökulman kriisinhallinnassa operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa, ml. tarvittavan asiantuntemuksen varmistamiseksi operaatioissa. Tarvittaessa YTPP-operaatioiden suunnittelukirjoihin on esitetty vahvennusta kielen tai operaation tehtävien osalta kattamaan riittävästi 1325-näkökulma ja operaatioissa tarvittavat tehtävänkuvat. COPS:ssa on vuoden 2014 alusta lähtien pidetty suhteellisen usein yhteispohjoismaisia puheenvuoroja ja 1325-teema on luonteva kysymys yhteispohjoismaisen tuen ilmaisuun. EUE on osaltaan tukenut naisten asettamista ehdolle kriisinhallintatehtäviin ja ehdokkaiden valmentamista hakuprosessiin ja haastatteluihin. PL 1325 on ollut tärkeässä roolissa myös neuvoston työryhmien käsitellessä EUH:n taustapaperia seksuaalisen väkivallan roolista konflikteista. ETYJ: Suomi on aktiivisesti edistänyt sukupuolten tasa-arvoon ja erityisesti YKTN:n päätöslauselmaan 1325 liittyvää työtä. Suomi valmisteli yhdessä Itävallan kanssa vuonna 2012 luonnoksen Etyjin 1325-toimintasuunnitelmaksi. Aloite on kerännyt laajaa tukea Etyjin osanottajavaltioilta, ja hanketta on viety eteenpäin vuonna 2014 Sveitsin Etyj-puheenjohtajakaudella. Suomi on painottanut sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista Etyjin toiminnassa, erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin kenttämissioissa. Etyjin EU-koordinaatiossa Suomi vastaa 1325:een ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvien EU-kannanottojen valmistelusta. Suomi on pitänyt Etyjissä kansallisia puheenvuoroja ja järjestänyt sivutapahtumia sukupuolten tasa-arvoon liittyvistä aiheista, ml. 1325. Ministeri Pekka Haavisto toimi Wienissä heinäkuussa 2014 järjestetyn Etyjin sukupuolten tasa-arvosuunnitelman kymmenvuotiskonferenssin pääpuhujana. Lokakuussa 2014 CMI:n Wienissä yhteistyössä Suomen Etyj-valtuuskunnan järjestämässä korkean tason rauhanvälityskonferenssissa naisten osallistuminen rauhanvälitykseen nostettiin keskeisesti esille. Suomi on tuonut esiin tarpeen hyväksyä Etyjin 1325-toimintasuunnitelma muun muassa korkean tason tapaamisissa Venäjän kanssa. Nato: Suomi osallistui vuonna 2014 korkealla vaikuttamisprofiililla Naton 1325-politiikkalinjauksen ja toimintaohjelman uudistamistyöhön. Suomi osallistui aktiivisesti asiakirjojen muokkaamiseen tehden useita muutosehdotuksia. Puheenvuoroissaan Suomi kiinnitti huomiota mm. johdon sitouttamiseen ja gender-neuvonantajien työkuviin. Suomi kannatti aktiivisesti kansalaisyhteiskunnan kuulemisen järjestämistä ja kuulemiseen osallistui myös Suomen 1325-verkoston edustaja. Suomi on liittynyt Naton rauhankumppanimaana niin politiikkalinjaukseen kuin toimintaohjelmaan ja on osaltaan mukana toteuttamassa tavoitteita, joista osan toimeenpano (kuten Nato-operaatioiden joukkojen koulutus) on myös kansallisella vastuulla.</p>

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>C. Aloitteet, puheenvuorot ja työryhmätyöskentely, joilla pyritti vaikuttamaan operaatioiden mandaatteihin ja ohjaaviin asiakirjoihin sekä operaatioiden raportointiin 1325-tavoitteiden toimeenpanemiseksi. Vaikuttamisen todennetut tulokset (kuten muutokset ja lisäykset em. asiakirjoihin ja käytäntöihin)</p>	<p>YK: Turvallisuusneuvostossa osallistuttu 1325 ja seksuaalinen väkivalta konflikteissa –aiheisiin keskusteluihin yhteispohjoismaisin puheenvuoroin. 1325- näkökulma sisällytetty johdonmukaisesti myös muihin kansallisiin ja pohjoismaisiin TN-puheenvuoroihin. Suomi on myös pyrkinyt sisällyttämään 1325 näkökulman vahvasti EU-puheisiin. Suomi on kanssasuosittanut turvallisuusneuvoston 1325- päätöslauselmia, joiden katsottu edistävän naiset, rauha ja turvallisuus-agendaa. Edustusto on järjestänyt maakohtaisia tilaisuuksia yhteistyössä ”NGO Working Group for Women, Peace and Security”-verkoston kanssa. Tilaisuuksiin kutsuttu paikalle TN:n agendalla olevien maiden ihmisoikeuspuolustajia ja pyritti tätä kautta lisäämään turvallisuusneuvoston jäsenten tietoisuutta maatilanteista ja naisten asemasta ao. maissa. Vuoden 2013 syksyllä järjestettiin Afganistania koskenut tilaisuus. Edustusto järjestänyt yhteistyössä Global Network of Women PEacebuilders kanssa keväällä 2014 tilaisuuden naisten asemasta Afganistanin transitioprosessissa. Suomen fasilitoimissa yleiskokouksen rauhanvälitys- ja poliittisia operaatioita koskevissa päätöslauselmissa on erityisesti pyritti huomioimaan naisten osallistumisen tärkeys. Edustusto on pyrkinyt johdonmukaisesti edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista sekä pitänyt esillä naisten osuuden kasvattamisen merkitystä YK:n rauhanturvaoperaatioissa sekä poliittisissa missioissa. YK:n budjettikomitean neuvotteluissa ja V komitean EU-kannanmuodostuksessa on pyritti vaikuttamaan riittävän resurssoinnin takaamiseksi gender- ja ihmisoikeustoiminnalle.</p> <p>Suomi on edistänyt 1325-tavoitteita EU:n kriisinhallintaoperaatioiden suunnittelussa ja ohjauksessa sekä vaikuttanut NATO:n operaatioiden 1325-toimeenpanoon kumppanimaana. YK-edustusto toimii johdonmukaisesti päätöslauselman 1325 toimeenpanemiseksi sekä toimintaohjelman tavoitteiden edistämiseksi pyrkimällä vaikuttamaan turvallisuusneuvoston jäsenistöön, YK-järjestöjen johtokuntatyössä, yleiskokouksen komiteatyöskentelyssä sekä vuoropuhelussa sihteeristön kanssa mm. korkean tason vierailujen yhteydessä.</p> <p>Suomi on painottanut sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista Etyjin toiminnassa, erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin kenttämissioissa. Suomi on korostanut erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin kenttämissioissa. Missioiden gender-työtä voidaan tukea mm. rekrytoimalla gender-neuvonantajia ja missiokohtaisilla gender-toimintasuunnitelmilla. Suomi on kannustanut Etyj-sihteeristön gender-yksikköä tukemaan missioita gender-työssä. Suomi on korostanut gender-näkökulman huomioonvoinnin tarvetta Etyjin Ukrainan toiminnoissa, erityisesti monitorointimissiossa.</p> <p>Nato: Suomi on Naton kriisinhallintaoperaatioita koskevassa suunnittelussa ja ohjauksessa pitänyt kautta linjan esillä päätöslauselman 1325 toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä ja edistänyt niiden integroimista osaksi Naton operaatiosuunnitelua, ohjausta, raportointia ja evaluointia. Kansainvälinen läsnäolo Afganistanissa jatkuu myös vuosina 2015–2016 Naton uuden koulutusoperaation Resolute Support:in kautta. Suomen osallistuu RS-operaatioon noin 80 sotilaalla. Suomi on ajanut pl.1325:n huomioimista täysimääräisesti myös Resolute Support-operaation suunnittelussa. Naton 1325-erityisedustaja jatkaa työtään sen puolesta, että turvallisuusjoukkoihin saataisiin rekrytoitua lisää naisia, että heidän palvelusturvallisuudestaan huolehdittaisiin ja että heitä sijoitettaisiin merkityksellisiin tehtäviin organisaatiossa.</p>
<p>Indikaattori 2. Dialogit ja kumppanuudet</p>	

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>A. Pohjoismainen 1325-yhteistyö: yhteisesiintyminen, yhteiset aloitteet ja hankkeet</p>	<p>Pohjoismaiden ulkoministerien helmikuussa 2014 antamassa yhteisjulistuksessa 1325 mainitaan yhtenä yhteistyöalueena. Pohjoismaisten 1325-vastuuvirkamiesten yhteydenpitoa tiivistettiin vuonna 2014 Suomen järjestämän videokokouksen ja Ruotsin tammikuussa 2015 järjestämän yhteiskokouksen avulla.</p> <p>YK: YK:n turvallisuusneuvoston avoimissa keskusteluissa 1325:sta sekä seksuaalisen väkivallan torjumisesta konflikteissa käytettiin pohjoismaiset puheenvuorot. Myös muissa YK:n pohjoismaisissa puheenvuoroissa on pidetty esillä gender-näkökulmaa.</p> <p>EU: COPS:ssa on vuoden 2014 alusta lähtien pidetty suhteellisen usein yhteispohjoismaisia puheenvuoroja ja 1325-teema on luonteva kysymys yhteispohjoismaisen tuen ilmaisuun.</p> <p>SM/Poliisihallitus osallistuu Pohjoismaiden poliisin siviilikriisinhallinnasta vastaavien kokouksiin (NORPOL). Kokouksissa käsitellään myös naisten osallistumista ja määrän lisäämistä siviilikriisinhallinnan poliisitehtäviin. PV: Puolustusvoimat on mukana Tukholmassa toimivan Centre for Gender in Military Operations -keskuksen toiminnassa. Keskuksessa toimii yksi puolustusvoimien lähettämä työntekijä kurssinjohtajan ja opettajan (course director and instructor) tehtävässä, ja puolustusvoimat lähettää pyydettyä opettajia keskuksen kurseille ja seminaareihin. Puolustusvoimien henkilöstöä koulutetaan keskuksen gender-neuvonantajakursseilla ja kouluttajakursseilla. ja puolustusvoimien henkilöstö osallistuu keskuksen komentajatasen ja ylimmän johdon seminaareihin.</p>
<p>B. 1325-tavoitteiden sisällyttäminen kehitysyhteistyöhön: 1.) kehityskumppanien kanssa käytävät dialogit ja konsultaatiot (ml. Suomen neuvottelumandaatit ja neuvotteluiden loppupäätelmät) 2.) kehitysyhteistyön maakohtaiset painopisteet ja läpileikkaavuus ohjelmasuunnittelussa</p>	<p>Sukupuolten tasa-arvo on yksi Suomen kehitysyhteistyön läpileikkaavista teemoista (ks. indikaattori 3). Gender-tavoitteiden toimeenpanoa suunnitellaan, käsitellään ja arvioidaan kehityskumppanien kanssa hankkeisiin ja rahoitusohjelmiin kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Naiset, rauha ja turvallisuus on yksi Suomen painopistealueista UN Womenia koskevassa vaikuttamisstrategiassa. Kokonaisarviota 1325-vaikuttamisesta dialogeissa ja konsultaatioissa ei voida esittää olemassa olevan datan pohjalta.</p> <p>Suomi on vuonna 2014 tukenut kansallisten 1325-toimintaohjelmien laatimista kolmessa maassa (ks. seuraava).</p>
<p>C. Tuki kansallisten toimintaohjelmien laadimiselle ja toteuttamiselle. Twinning- ja muut kumppanuushankkeet: lukumäärä ja arvo. Hankkeiden vaikutukset, esim. maatason koordinaation kehittyminen ja kansallisen omistajuuden vahvistuminen.</p>	<p>Suomi on tukenut vuonna 2014 Afganistanin 1325-toimintaohjelman valmistelua rahoituksella ja asiantuntijatuella. Sekä UM että 1325-verkosto toimittivat tekstikommentit Afganistanin kansallisen toimintaohjelman luonnokseen heinäkuussa 2014.</p> <p>Suomi on tukenut vuonna 2014 Nepaliläisen kansallisen 1325-toimintaohjelman toimeenpanoa. Suomen rahoitus, 1,3 miljoonaa euroa vuosina 2012-2016, kohdennetaan UN Womenin maatoimiston kautta.</p> <p>Suomi on jatkanut vaikuttamista, jotta Kenian kansallinen toimintaohjelma lanseerattaisiin. Vuodesta 2013 lähtien Suomen tuki on osa UN Womenin maastrategian tukea (Suomen rahoitusosuus vuosina 2013-2016 yhteensä 3,9 miljoonaa euroa).</p> <p>Suomi on antanut rahoitusta myös useissa muissa maissa toteutettavalle 1325-teemoja koskevalle toiminnalle eri kanavia pitkin. Tasa-arvo on läpileikkaava teema kehitysyhteistyössä (ks. indikaattori 3).</p>
<p>Indikaattori 3. Hankkeet ja ohjelmat</p>	

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
A. Rahoitus kansalaisjärjestöjen hankkeille, joissa tasa-arvotavoite (gender marker 1 ja 2): hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo	UM/KEO tilastot: vuonna 2013 hankkeita 587 kpl, yhteensä 60 771 887 euroa,
B. Rahoitus kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisy- ja rauhanrakennushankkeille, joissa tasa-arvotavoite: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo	UM/KEO tilastot: vuonna 2013 hanketta 27 kpl, yhteensä 4 723 151 euroa.
C. Rauhanvälitykseen liittyvät hankkeet, joissa huomioitu 1325-tavoitteet: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo	<p>UM rahoittaa Gender & Inclusive Mediation Processes -hanketta, jolla koulutetaan korkean tason rauhanvälittäjiä ja rauhanvälitysasiantuntijoita (2013-2015, 643 900 €). Lisäksi UM rahoittaa KUA:n uskonnollisten ja perinteisten johtajien rauhanvälitysverkostoa, jossa 1325-tavoitteet ovat keskeisiä (2014 / 540 000 €). AU:n rauhanvälityskapasiteetin vahvistamishankkeessa gender-tavoite on läpileikkaava. Tasa-arvotavoite on painotettu teema myös useissa rauhanvälityksen erityismäärärahasta rahoitetuissa hankkeissa (400 000 € vuonna 2014).</p> <p>KEO tilastot: 6 hanketta vuonna 2013, yhteensä 1 506 680 euroa.</p>
D. Rahoitus DDR- ja SSR-ohjelmille, joissa selkeä gender-komponentti	<p>UM/KEO tilastot: 6 hanketta vuonna 2013, yhteensä 652 185 euroa</p> <p>Suomi päätti loppuvuodesta 2013 osallistua Naton kumppanuusrahastoon ”Jordania III” 30.000 eurolla. Rahasto tukee naisten rekrytointia ja gender-koulutusta Jordanian asevoimissa. Ulkoministeriö rahoitti myös Naton sotilasesikunnassa toimivan SHAPE WoMen –ryhmän toteuttamaa SEVEN-esitystä. Itsenäinen ja epävirallinen SHAPE WoMen pyrkii lisäämään tietoisuutta gender-kysymyksistä. 11.3.2014 järjestetyssä SEVEN-esityksessä seitsemän Nato-kenraalia luki ääneen seitsemän naisten oikeuksia ajavan aktivistin kirjoituksia. Nato Euroopan joukkojen apulaiskomentaja Shirreffin johdolla toteutettu esitys oli maailmanlaajuisesti ensimmäinen kerta kuin vain mieskenraaleista koostuva ryhmä toteutti esityksen. Tilaisuuden päätössanat esitti suurlähettiläs Pia Rantala-Engberg.</p>
E. Rahoitus vihreän talouden, julkisen talouden tai Aid for Trade-hankkeille, joissa on tasa-arvotavoite (gender marker 1 ja 2): lukumäärä ja kokonaisarvo	UM/KEO tilastot: 93 hanketta vuonna 2013, yhteensä 3 611 420 euroa
F. Rahoitus naisdelegaattien osallistumiselle kansainväliseen ilmasto- ja muuhun ympäristöyhteistyöhön	UM/KEO tilastot: 1 hanke vuonna 2013, yhteensä 260 000 euroa

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>G. Tuki humanitaariselle avulle ja katastrofiriskien vähentämiselle, jossa huomioitu naisten ja tyttöjen näkökulma</p>	<p>UM/KEO tilastot: 23 hanketta vuonna 2013, yhteensä 17 383 605 euroa.</p> <p>Sisäministeriön vastuulla ovat maahanmuuttokysymykset ja siihen liittyvät kotouttamis- ja paluumuuttokysymykset. Sisäministeriö hallinnoi ja koordinoi EU-rahoitusohjelmakauden 2007–2013 SOLID-rahastoihin kuuluvia Euroopan paluurahastoa (RF) ja pakolaisrahastoa (ERF) Suomen osalta sekä vastaa uuden EU-rahoitusohjelmakauden 2014–2020 sisäasioiden EU-rahastojen kansallisesta toimeenpanosta. Euroopan paluurahaston tuella toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään mm. paluuneuvontaa, paluusuunnittelua, vapaaehtoisten paluiden toteuttamista, uudelleenintegraation tukimuotoja sekä palautusten monitorointia. Rahaston painopistealueena on vapaaehtoisen paluun ohella erityisesti haavoittuvien ryhmien paluun tukeminen. Näihin ryhmiin kuuluvat mm. yksin palaavat naiset, yhden huoltajan perheet, vanhukset, vammaiset henkilöt, lapset sekä kidutuksen, väkivallan ja ihmiskaupan uhrit. Paluurahastosta on rahoitettu joitakin hankkeita, joissa em. ryhmät otetaan erityisesti huomioon. Näillä hankkeilla pyritään paitsi kartoittamaan nykytilannetta, myös ottamaan huomioon paluumaiden tilanne haavoittuvassa asemassa olevien palaajien kannalta. Haavoittuviin ryhmiin joko kokonaan tai osittain kohdistuville hankkeille jaettiin paluurahaston vuoden 2013 vuosiohjelmasta rahoitusta noin 1 020 000 euroa hankkeelle, jossa haavoittuvassa asemassa olevat palaajat huomioidaan erikseen paluusuunnitelmien kehittämisessä ja paluutukien myöntämisessä verrattuna muihin vapaaehtoisiiin palaajiin. Vuoden 2012 vuosiohjelmasta myönnettiin vastaavaa osarahoitusta noin 700 000 euroa ja vuoden 2011 vuosiohjelmasta noin 530 000 euroa.</p> <p>Euroopan pakolaisrahaston yhtenä keskeisenä painopistealueena on tukea haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten, erityisesti kiintiöpakolaisten vastaanottoa ja kotoutumista. Rahoitettavissa hankkeissa tulee huomioida erityisesti tasa-arvonäkökohdat, lapsen etu ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kuten alaikäisten, vammaisten, vanhusten, odottavien äitien, yksinhuoltajien ja kidutuksen, raiskauksen tai muun henkisen, ruumiillisen tai seksuaalisen väkivallan uhrien erityistilanne. Pakolaisrahastosta on rahoitettu useita hankkeita, joissa edellä mainittujen ryhmien erityistarpeet huomioidaan. Rahastosta maksettavalla erillisellä rahoitusosuudella tuetaan haavoittuvien kiintiöpakolaisryhmien vastaanottoa ja kotoutumista Suomeen sekä erityispalvelujen järjestämistä heille. Vuoden 2014 aikana Suomeen vastaanotettavista kiintiöpakolaisista noin 600 henkilön arvioidaan kuuluvan johonkin edellä mainituista haavoittuvista ryhmistä.</p> <p>Pakolaisrahaston vuoden 2013 vuosiohjelmassa sisältyi haavoittuville kiintiöpakolaisryhmille suunnattua erillistä rahoitusta 2 344 000 euroa. Vuoden 2012 vuosiohjelmassa vastaava rahoitusosuus oli 1 328 000 euroa ja vuoden 2011 vuosiohjelmassa 1 068 000 euroa. Erillisrahoitusosuuden kasvu vuosiohjelmasta 2011 lähtien johtuu korvaukseen oikeuttavien kategorioiden lisäämisestä. Haavoittuvien ryhmien lisäksi myös tietyiltä alueilta vastaanotettavat kiintiöpakolaiset oikeuttavat vuoden 2013 osalta erilliskorvaukseen. Lisäksi haavoittuviin ryhmiin kokonaan tai osittain kohdistuville hankkeille jaettiin pakolaisrahaston vuoden 2013 ohjelmasta muuta rahoitusta yhteensä noin 900 000 euroa.</p> <p>EU:n uudelle monivuotiselle rahoitusohjelmakaudelle 2014–2020 on perustettu turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto. Rahastosta tuetaan toimia, joilla vahvistetaan ja kehitetään yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää, tuetaan kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista ja laillista maahanmuuttoa sekä kehitetään paluustrategioita, joilla tuetaan laittoman maahanmuuton torjuntaa. Rahastosta tuettavissa toimissa erityisenä kohderyhmänä ovat haavoittuvassa asemassa olevat turvapaikanhakijat ja kotouttamistoimien piirissä olevat kolmansien maiden kansalaiset. Myös paluutoimien osalta huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevien erityistarpeet. Rahaston kokonaisrahoitus Suomen osalta ohjelmakaudella on noin 23,48 miljoonaa euroa, jonka lisäksi rahastosta jaetaan jäsenvaltioille erillistä rahoitusta pakolaisten uudelleensijoittamiseen.</p>
<p>H. UN Women: rahoitus</p>	<p>UM/KEO tilastot: 10 hanketta vuonna 2013, yhteensä 15 772 062 euroa. Suomen yleistuki UN Womenille oli vuonna 2014 yhteensä 20 miljoonaa euroa. Operatiivisen toiminnan rahoituksessa rauhan, turvallisuuden ja humanitaarisen toiminnan kysymyksiin allokoidaan vuosina 2014-2015 17 prosenttia järjestön rahoituksesta. Näin ollen voidaan arvioida, että 17 prosenttia eli 3,4 miljoonaa Suomen 20 miljoonasta eurosta kohdentuu naiset, rauha ja turvallisuus -teemaan. Allokointi perustuu UN Womenin strategisen suunnitelman kuuteen painopisteeseen ja järjestön omaan ilmoitukseen kunkin teeman osuudesta yleisrahoituksessa.</p>
<p>I. Tuki kansainvälisille rikostuomioistuimille, ml. ICC:n uhrirahasto: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo</p>	<p>UM:n Rikosten uhrien asemaa huomioitiin muun muassa lisäämällä taloudellista tukea ICC:n uhrirahastolle, joka rahoittaa ICC:n mandaattiin kuuluvien rikosten uhrien auttamiseen tähtäviä projekteja tällä hetkellä Ugandassa ja Kongon demokraattisessa tasavallassa sekä turvallisuustilanteen salliessa Keski-Afrikan tasavallassa.</p> <p>Monivuotisen, seksuaalisen väkivallan uhrien auttamiseen korvamerkityn avustuksen (200 000 euroa vuodessa vuosina 2012-2015) lisäksi Suomi myönsi vuonna 2014 rahaston hanketoimintaan 300 000 euroa lisätukea. Lisäksi Suomessa perustettiin Uhrirahaston ystävät -niminen yhdistys edistämään uhrirahaston tunnettuutta Suomessa sekä keräämään mm. suomalaisia yrityksiltä varoja uhrirahastolle. Länsimaiden ryhmää uhrirahaston johtokunnassa edustaa edelleen ministeri Elisabeth Rehn.</p> <p>Muista kansainvälisistä rikostuomioistuimista Suomi tuki vuonna 2014 Sierra Leonen erityistuomioistuimen jäännöstoimintoja jatkavaa tuomioistuinta 103 000 eurolla.</p>

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
J. Rahoitus ja asiantuntijatuki seksuaalisen väkivallan vastaiselle toiminnalle	Suomi on vuonna 2014 tukenut 2 miljoonalla eurolla UN Action Against Sexual Violence in Conflict -ohjelmaa. Seksuaalisen väkivallan lopettamiseksi konflikteissa järjestettyyn Lontoon huippukokoukseen osallistui Suomesta kehitysministeri Haavisto ja virkamiesdelegaatio. Suomi osallistui vuonna 2014 aktiivisesti EU:n seksuaalisen väkivallan torjuntaa konflikteissa koskevan toimintapaperin laadintaan poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa ja sen alaisissa työryhmissä (COHOM, CivCom, PMG, 1325 informal task force).
K. Justice Rapid Response -hanke: rahoitus (ml. Suomalaisten asiantuntijoiden osallistumiseksi JRR-missioihin) sekä aktiivisuus johtoryhmässä	JRR-mekanismissa Suomi on toiminut aktiivisesti. Suomi, suurlähettiläs Marja Lehto, valittiin syyskuussa 2014 puheenjohtajaksi verkoston johtokuntaan. Suomi myös liittyi JRR-verkoston toimintaa hallinnoivan yhdistyksen jäseneksi vuonna 2014, mikä antaa Suomelle entistä keskeisemmän paikan JRR:n päätöksenteossa. Rahoitusta JRR:lle myönnettiin sekä kehitysyhteistyöhankkeen muodossa että rankaisemattomuuden edistämiseen varatusta määrärahasta, yhteensä 180 000 euroa vuonna 2014.
Indikaattori 4. Henkilöstö, osaaminen ja vastuullisuus	
A. Suomi esittänyt naisia kansainvälisiin tehtäviin, erityisesti erityisedustajat, rauhanvälittäjät, kriisinhallinnan johtotehtävät: naisten lukumäärä ja määrä suhteessa miehiin. Suomi tukenut muiden maiden naisehdokkaita.	<p>UM ja SM: Suomen ehdokas Pia Stjernvall valittiin keväällä 2014 EU:n Afganistanin poliisimission (EUPOL Afganistan) varapäälliköksi ja vuoden 2015 alussa sen päälliköksi. EUCAP Sahel Mali -mission varapäällikkönä toimii suomalainen Kirsi Henriksson. Kahdessa Etyjin kenttämissiossa toimi Suomen sekondeeraama nainen mission varapäällikkönä: Päivi Nikander Kosovossa ja Nina Suomalainen Bosnia ja Hertsegovinassa. Suomella on yksi mies Head of Mission-tehtävässä (EUBAM Libya). Etyjin sihteeristön rauhanvälitystehtävään on valittu Suomen naisehdokas, Kirsi Joenpolvi. Ministeri Elisabeth Rehn nimettiin syksyllä 2014 UN Womenin asettaman, 1325 Global Study -selvityksen laadinnassa avustavan korkean tason neuvonantajaryhmän jäseneksi ainoana pohjoismaisena edustajana. Toukokuussa 2015 nimitettiin suomalainen asiantuntija, Päivi Kannisto, UN Womenin rauha ja turvallisuus -yksikön päälliköksi. Kansainvälisiin rauhan ja turvallisuuden alan tehtäviin asetettavista ehdokkaista ei ole käytettävissä sukupuolen mukaan eriteltyä tilastoa.</p> <p>Puolustusvoimat on lähettänyt marraskuussa 2013 yhden naistyöntekijän Nordic Centre for Gender in Military Operations (NCGM) -keskukseen. Hän työskentelee kurssinjohtajan ja opettajan (course director and instructor) tehtävässä marraskuuhun 2015 saakka. Hänelle on tämän jälkeen tarkoitus nimetä seuraaja.</p> <p>Sotilaallisen kriisinhallinnan johtotehtävissä ei työskentele tällä hetkellä suomalaisia naisia.</p>
B. Suomen siviilikriisinhallintatoiminnassa ja vaalitarkkailussa vähintään 40% osuus kumpaakin sukupuolta	Naisten osuus siviilikriisinhallintatehtäviin lähetetyistä oli vuoden 2014 syyskuussa n. 36 %. ETYJ:n vaalitarkkailutehtäviin lähetetyistä naisia oli vuonna 2014 n. 51 % ja EU:n vaalitarkkailutehtävissä n. 56 %.
C. Suomen sotilaallisessa kriisinhallintatoiminnassa naisten osuuden lisääminen sekä naisten määrän ja osuuden kehityksen seuranta	Sotilaallisessa kriisinhallinnassa naisten osuus on edelleen vaatimaton. Vähäisistä henkilömääristä johtuen prosenttiosuus vaihtelee kahden ja neljän prosentin välillä. Naisten osuutta kriisinhallinnan tehtävissä seurataan kuukausittain.

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>D. Aloitteet, puheenvuorot ja työryhmätyöskentely, joilla vaikutettu siihen, että kaikissa kansainvälisissä operaatioissa olisi ihmisoikeus- ja/tai gender-neuvonantajan tehtävä tai vähintään nimetty gender-yhteyshenkilö</p>	<p>Gender-neuvonantajien lisääminen on ollut yksi teemoista Suomen vaikuttamisessa 1325 Global Study -prosessiin. Naisten johtajuutta ja gender-asiantuntemuksen merkitystä painotettiin myös esimerkiksi Suomen ja Turkin johdolla neuvotellussa YK:n yleiskokouksen kolmannessa rauhanvälityspäätöslauselmassa.</p> <p>EU: EU:n kriisinhallintaoperaatioiden suunnittelumatriisit uudistettiin kesäkuussa 2013, jolloin uusiin suunnittelulomakkeisiin sisällytettiin 1325-näkökulma. Suomi on tuonut johdonmukaisesti esiin 1325-näkökulman kriisinhallinnassa operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa, ml. tarvittavan asiantuntemuksen varmistamiseksi operaatioissa. Tarvittaessa YTPP-operaatioiden suunnittelukirjoihin on esitetty vahvennusta kattamaan operaatioissa tarvittavat tehtäväkuvat. EUE on osaltaan tukenut naisten asettamista ehdolle kriisinhallintatehtäviin ja ehdokkaiden valmentamista hakuprosessiin ja haastatteluihin.</p> <p>Suomi on aktiivisesti pyrkinyt saamaan ihmisoikeus- ja/tai tasa-arvoneuvonantajia siviilikriisinhallintaoperaatioihin tai järjestöjen sihteeristötehtäviin (mm. Euroopan neuvosto). Samanaikaisesti tällaisissa tehtävissä työskentelee 5-7 asiantuntijaa eri operaatioissa/sihteeristöissä.</p> <p>Nato: Suomi on pyrkinyt aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että Nato-operaatioihin sisällytettäisiin riittävästi gender-neuvonantajien tehtäviä sekä heidän tehtäväkuviansa selkeään sopimiseen. Suomi myös pyrki vaikuttamaan kumppanimaan lähtökohdista siihen, että Naton 1325-erityisedustajan paikka vakiinnutettiin Walesin huippukokouksessa pysyvästi osaksi Naton rakenteita.</p>
<p>E. Gender-asiantuntijat: koulutetut, esitetyt ja valitut</p>	<p>Suomi rahoittaa siviilikriisinhallintamäärärahasta tasa-arvokysymyksiä hoitavaa apulaisasiantuntijaa YK:n rauhanturvaoperaatioiden osastolla sotilasneuvonantajan toimistossa.</p> <p>Suomi on rahoittanut vuoden 2014 alusta suomalaisen gender-neuvonantajan ISAF-operaatioon. Paikan rahoittamista jatketaan myös vuonna 2015 uudessa RS-operaatioissa. Etyjin Kosovon-missiossa toimii Suomen sekondeeraama gender-neuvonantaja.</p> <p>Vuoden 2014 aikana neljä UM:n korkeaa virkamiestä (kaksi naista, kaksi miestä) osallistui YK:n Gender & Inclusive Mediation Processes -koulutukseen.</p>
<p>F. Kaikissa suomalaisissa kriisinhallintajoukoissa nimetty kansallinen gender-yhteyshenkilö, ja sukupuolinäkökulma valtavirtaistettu osaksi joukon toimintaa</p>	<p>Vuonna 2013 gender-neuvonantajia oli sijoitettu operaatioihin seuraavasti:</p> <p>UNIFIL - Libanon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pataljoonan esikunnan johto-osassa toimi toimistoupseeri OTO gender-advisor -tehtävässä (mies) - Jääkärikomppania johto-osassa toimi komppania varapäällikkö OTO-gender field advisor -tehtävässä (mies) - National Support Elementissä (NSE) toimi sosiaalikuraattori, jonka tehtäviin kuului mm. henkilöstön gender-koulutus (nainen) <p>ISAF - Afganistan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kansallisessa johto-osassa toimi toimistopäällikkö OTO gender advisor -tehtävässä (mies) <p>Vuonna 2014 gender-neuvonantajia oli sijoitettu operaatioihin seuraavasti:</p> <p>UNIFIL - Libanon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pataljoonan esikunnan johto-osassa toimi toimistoupseeri pataljoonan gender-advisor -tehtävässä (mies) - Jääkärikomppania johto-osassa toimi komppanian varapäällikkö komppanian OTO-gender field advisor -tehtävässä (mies) - National Support Elementissä (NSE) toimi sosiaalikuraattori, jonka tehtäviin kuului mm. henkilöstön gender-koulutus (mies)

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
G. Gender- ja ihmisoikeuskysymykset (ml. Käytännesäännöt ja rikosoikeudellinen vastuu) perus-, perehdytys- ja erikoiskoulutuksessa sekä harjoituksissa: 1.) koulutussuunnitelmat ja ohjeet 2.) toteutuneet tuntimäärät ja koulutustilaisuudet 3.) olemassa olevien kansainvälisesti tunnustettujen koulutussisältöjen käyttö	Gender, päätöslauselma 1325 ja ihmisoikeudet ovat Kriisinhallintakeskuksen antaman koulutuksen läpileikkaavia teemoja, myös erillisiä koulutuksia.
H. Naisten lähettäminen asiantuntijatehtäviin ja johtotehtäviin valmistaviin koulutuksiin	Siviilikriisinhallinnan naispuolisten asiantuntijoiden lukumäärä on huomattava ottaen huomioon miesvaltaiset alat joita Suomi painottaa siviilikriisinhallinnassa (poliisi, oikeusvaltiotoiminta). Naisten osuus on kasvanut voimakkaasti ensimmäisen toimintaohjelman julkaisun jälkeen. Ennen toimintaohjelmaa vuosina 2003–2004 naisten osuus oli ainoastaan 14 % ja vuosina 2003–2007 keskimäärin noin 19 %. Naisten määrän kasvu on seurausta johdonmukaisista naisten etenemistä tukevista toimista koulutuksessa ja rekrytoinnissa.
I. Suomen kansainväliseen käyttöön tarjoamat koulutusmoduulit tai -tilaisuudet, joihin 1325 on integroitu	UM: Suomi rahoittaa YK:n Gender and Inclusive Mediation Processes -hanketta, jossa koulutetaan korkean tason rauhanvälittäjiä ja rauhanvälityksen asiantuntijoita. Noin puolet osallistujista on naisia ja puolet miehiä. Kriisinhallintakeskus aloitti vuonna 2012 ulkoasiainministeriön IKI-rahoituksella toteuttavan kapasiteetin vahvistamishankkeen yhteistyössä Cairo Center for Training on Conflict Resolution and Peacekeeping in Africa CCCPA:n kanssa.
J. 1325-osaamisen ja -tavoitteiden huomioiminen johtotason rekrytointiperusteissa, tulostavoitteissa ja evaluoinneissa sekä 1325-tavoitteiden pitäminen esillä keskusteluissa operaatioiden johdon kanssa	Saatujen lausuntojen perusteella 1325-osaamista ei ole erikseen kirjattu johtotason rekrytointiperusteisiin. 1325-tavoitteiden pitäminen esillä operaatioiden johdon kanssa ei selviä saaduista lausunnoista. UM: 1325-tavoitteiden edistämisen kannalta keskeisten edustustojen (mm. YKE, GEN, NAE, WIE, KAB, KAT, NAI) toiminnan ja talouden suunnitteluasiakirjoihin on kirjattu 1325-tulostavoitteita, joiden toteutumista arvioidaan vuosittain.
K. Käytännesääntöjen rikkomiseen liittyvät ilmoitukset, tutkitut tapaukset ja työnantajan kurinpitotoimet. Hyväksikäyttöepäilyt: tutkitut tapaukset ja rangaistukset.	Kriisinhallintakeskuksella on oma käytännesäännöstö, ja tavoitteena on, että jokainen sekondeerattu asiantuntija allekirjoittaa sen ennen lähtöään tehtäviin ja saa myös aiheeseen liittyvää koulutusta. Jokaiseen missioon, jossa työskentelee suomalaisia, on nimitetty erikseen kansallinen yhteyshenkilö. Kriisinhallintakeskuksen tietoon eivät kuitenkaan tule kaikki missioissa tapahtuvat häirintätapaukset tai sisäiset tutkinnot, joten häirintätapausten tai muiden Code of Conduct -rikkomusten tilastointi ja niihin puuttuminen on Kriisinhallintakeskuksen näkökulmasta hyvin haastavaa.
Indikaattori 5. Kansainvälisten sopimusten ratifiointi ja kansallinen toimeenpano	
A. CAHVIO-sopimuksen ja Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen ratifiointi	Suomi on ratifioinut ihmiskaupan vastaista toimintaa koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen 30.5.2012 ja sopimus on tullut Suomen osalta voimaan 1.9.2012 (SopS 43-44/2012). Hallitus antoi vuonna 2014 esityksensä (HE 155/2014) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (CETS 197, ns. Istanbulin sopimus) ratifiointista.

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
B. Kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman toimeenpanon tulokset sekä ihmiskauppaa koskevan erityislain säätämistä valmistelevan lainsäädäntöhankkeen eteneminen	<p>SM/Maahanmuutto-osasto: Valtioneuvoston 25.6.2008 hyväksymän tarkennetun ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman toimeenpano on jatkunut viimeisen vuoden aikana eri hallinnonaloilla. Maahanmuuttohallinnon osalta toimeenpano liittyy lähinnä turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmän yhteydessä toimivan ns. ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän toiminnan kehittämiseen, josta huolehtii auttamisjärjestelmän työssä toimivaltaiseksi osoitettu Joutsenon vastaanottokeskus.</p> <p>Ihmiskauppaa koskevan erityislain osalta asiaa valmistellut työryhmä on ehdottanut erityislain sijaan nykyisen lainsäädännön (kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettu laki 746/2011, johon ihmiskaupan uhrin auttamista koskevat säännökset nykyisinkin sisältyvät, sekä vähäisiltä osin ulkomaalaislaki 301/2004) muuttamista. Hallitus antoi esityksensä eduskunnalle syysistuntokauden 2014 aikana, ja eduskunnan hyväksyttyä esityksen muutokset astuvat voimaan heinäkuussa 2015. Lakimuutoksissa tarkennetaan säännöksiä mm. muun muassa ihmiskaupan uhrin ottamisesta ns. auttamisjärjestelmän piiriin ja uhrin poistamisesta järjestelmän piiristä sekä säännöksiä uhrille oleskeluluvan ohella annettavasta toipumisajasta.</p>
C. Kansallisen naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen toimintaohjelman tulokset	<p>Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelman 2010–2015 viimeinen toimeenpanovuosi on meneillään. Vuonna 2015 keskitytään toimenpiteiden loppuunsaattamiseen ja ohjelman arviointiin. Monet ohjelman toimista ovat jo osa Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toteuttamista. Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelmaa on toteutettu ministeriöiden budjettikehyksen puitteissa. Ohjelmassa on toteutettu ne osatavoitteet, jotka ovat saaneet rahoituksen ja osa toimista on voitu toteuttaa osana muita hankkeita. Hyviä tuloksia on saatu mm. MARAK-vakavan lähisuhdeväkivallan riskinarviointimenetelmästä, jonka valtakunnallistamiseen pyritään.</p> <p>Hallituksen esitys Euroopan neuvoston sitovan yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi ratifioimiseksi on annettu eduskunnalle syksyllä 2014.</p>
Indikaattori 6. Arviointi, tulokset ja tutkimus	
A. Tuotetut selvitykset ja tutkimukset: aihealueiden kattavuus, lukumäärä, ja kokonaisarvo.	<p>UM rahoitti kesäkuussa 2014 valmistuneen 1325-verkoston vertailevan selvityksen Pohjoismaiden 1325-toimeenpanosta. Suomi tukee UN Womenin suurimpana yleisrahoittajana myös järjestön selvitys- ja tutkimustyötä merkittävästi.</p> <p>PV: Kouri, Sini. 2014. Suomalaisten naisupseerien osallistuminen kansainvälisiin sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin. EUK-tutkielma. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos. Puolustusvoimilla on luettelo ennen raportointikautta valmistuneista tutkimuksista.</p> <p>Kriisinhallintakeskus toimeenpani SM:n tutkimusrahoituksella vuonna 2014 Naiset, rauha ja turvallisuus -teeman soveltavan jatkotutkimuksen koskien YK:n päätöslauselmia 1325 ja 2122. Hankkeen tuloksena julkaistiin artikkeli "Women, Peace and Security agenda in 2014: The way forward". Kriisinhallintakeskus on mainitun julkaisun lisäksi julkaissut tarkastelujaksolla päätöslauselma 1325:n toimeenpanoon siviilikriisinhallintatehtävissä liittyvän artikkelin "Gendered Civilian Crisis Management" ja tukenut alaan liittyvien opinnäytetöiden ja muiden selvitysten tekemistä.</p>

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
<p>B. Kerättyjä ja kansallisesti käytettäviä oppeja (lessons learned) ja parhaita käytäntöjä (best practises). Oppeja ja käytäntöjä jaettu kansainvälisesti ja osallistuttu niitä koskevaan kehittämiseen.</p>	<p>Suomi on pitänyt kansainvälisissä ja EU-yhteyksissä hyvinä käytäntöinä esillä muun muassa sitä, että kansallinen toimintaohjelma 2012-2016 sisältää indikaattorit, että eduskunnalle raportoidaan toimeenpanosta vuosittain ja että kansallinen seurantaryhmä on avoin myös kansalaisyhteiskunnan ja tutkimussektorin edustajille. Lisäksi Suomi on korostanut, että toimintaohjelma sisältää sekä kansallisia että kansainvälisiä toimia ja jakaa vastuuta usean ministeriön kesken. UM pyrkii seuraamaan kansainvälisten järjestöjen (YK, EU, Etyj, NATO) ja samanmielisten maiden toimia ja kehitystä, ja tuo näitä esiin kansallisessa seurantaryhmässä ja CMC:n 1325-ohjausryhmässä. Suomi on osallistunut 1325-toimeenpanon kehitykseen kansainvälisissä järjestöissä systemaattisesti. Edustustojen (erityisesti KAB, KAT ja NAI) raportointia Suomen twinning-hankkeiden toimeenpanosta hyödynnetään 1325-toiminnan kehittämisessä. Vuonna 2014 Suomessa vieraili Afganistanin ja Nepaliläisten 1325-toimeenpanossa mukana olevia viranomaisia (Afganistan) ja kansalaisyhteiskunnan edustajia (Afganistan, Nepal).</p> <p>CMC: Kriisinhallintakeskus kerää systemaattisesti missioilla palvelevilta ja kotiutuneilta asiantuntijoilta oppeja ja parhaita käytäntöjä esimerkiksi gender- koulutuksen vaikuttavuudesta ja päätöslauselma 1325 tuntemuksen tarpeellisuudesta missioissa palvellessa. Oppeja on jaettu Siviilialan suunnittelu- ja toteutusvoimavaralle (Civilian Planning and Conduct Capability, CPCC) sekä Kriisinhallinta- ja suunnitteluosastolle (Crisis Management Planning Directorate, CMPD). Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijoille suuntaamia kyselyjä voi edelleen kehittää ottamaan paremmin huomioon gender- ja 1325-teemat, ja kyselyjen tuloksia tulee jakaa nykyistä laajemmin.</p>
<p>C. Tulosten ja suositusten todennettu hyödyntäminen, esimerkiksi kriisinhallintavalmiuksien ja -suorituskykyjen kehittämisessä.</p>	<p>Ulkoasiainministeriö pyrkii osaltaan välittämään kansainvälistä naisten, rauhan ja turvallisuuden -tietoa ja käytäntöjä ministeriön sisällä ja muiden viranomaisten käyttöön. Kansallinen 1325-seurantaryhmä ja CMC:n 1325-ohjausryhmä, joihin myös puolustushallinto osallistuu, ovat keskeisiä tiedon välittämisen foorumeita.</p>
<p>D. Kehitysyhteistyön normien ja ohjeiden kehittäminen sekä evaluaatiot.</p>	<p>Vuonna 2014 UM:ssä valmisteltiin hauraiden valtioiden toimintaohjelma, joka sisältää vahvan gender-näkökulman. Toimintaohjelman valmistelussa hyödynnettiin 1325-toimeenpanon kokemuksia.</p> <p>Valmisteltavana olevassa kehityspoliittisissa ohjelmissa 2003-2013 tulosjohtamisen näkökulmasta arvioivassa evaluaatiossa on otetaan huomioon 1325-toimeenpano.</p>
Indikaattori 7. Tilastointi ja viestintä.	
<p>A. Käytettävissä sukupuolen mukaan eriteltyjä tilastoja toimeenpanon eri aloilta.</p>	<p>Sukupuolen mukaan eriteltyjä kansainvälistä ja kansallista toimeenpanoa koskevia tilastoja on käytössä vaihtelevasti. Muun muassa UN Women sekä keskeisimmät kansainväliset kansalaisyhteiskunnan 1325-verkostot tuottavat tällaista tietoa. Olemassa olevan datan hyödyntämistä tulee kehittää.</p> <p>Kriisinhallintakeskus kerää sukupuolen mukaan eriteltyä tilastoa sen koulutuksiin hakeneista ja kouluttamistaan asiantuntijoista sekä Kriisinhallintakeskuksen kautta tehtäviin hakeutuneista, tehtäviin esille asetetuista ja lähetetyistä asiantuntijoista.</p> <p>Puolustusvoimien käytettävissä on sukupuolen mukaan eriteltyjä tilastoja koulutetuista ja operaatioihin osallistuneista asiantuntijoista ja johtajista sekä kriisinhallintahenkilöstöstä.</p>

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
B. Tuotetut aineistot ja julkaisut sekä toimet 1325:n tunnettuuden lisäämiseksi, ml. Kriisinhallinnan sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen.	<p>UM rahoitti kesäkuussa 2014 valmistuneen 1325-verkoston vertailevan selvityksen Pohjoismaiden 1325-toimeenpanosta. Huhtikuussa 2014 järjestettiin avoin keskustelutilaisuus NATO:n 1325-erityisedustajan vierailun yhteydessä. Joulukuussa 2014 UM, Suomen UN Women ja 1325-verkosto olivat mukana järjestämässä avointa kansainvälistä Gender in Peacebuilding -seminaaria. UM on tiedottanut verkkosivuillaan ja sosiaalisen median tileillään laajasti 1325-aiheisista tapahtumista ja ministerien puheenvuoroista (esim. Lontoossa kesäkuussa 2014 järjestetyn seksuaalisen väkivallan vastaisen kokouksen ja Wienissä heinäkuussa järjestetyn Etyjin tasa-arvo-ohjelman tarkasteulkonferenssin yhteydessä).</p> <p>Kriisinhallintakeskus on julkaissut tarkastelujaksolla kaksi päätöslauselmaa 1325:n toimeenpanoon erityisesti siviilikriisinhallinnassa liittyvää artikkelia, ja järjesti yhdessä Crisis Management Initiativen kanssa seminaarin "Inclusive Mediation", jossa tuotiin esille gender-teeman merkitystä rauhanvälityksessä.</p> <p>Puolustusvoimat: Gender-toimintaa käsittelevä hallinnollinen normi lisää osaltaan aiheen tunnettuutta puolustusvoimissa.</p>
C. 1325-osaamisen vahvistaminen hallinnonalojen sisäisessä koulutuksessa.	<p>UM: Uusien diplomaattien koulutukseen (Kavaku) sisältyy 1325-perehdytys. Marraskuussa 2014 järjestetty kehitysyhteistyön hauraat valtiot -koulutus sisälsi osuuden tasa-arvon edistämisestä. Ensi sijassa 1325-osaamisen vahvistaminen tapahtuu ulkoasiainhallinnon sisäisen tiedottamisen ja 1325-vastuuvirkamiesten antaman asiantuntijatuen kautta. 1325-vastuuvirkamiehillä ministeriössä ja edustustoissa on mahdollisuus osallistua kv. 1325-koulutuksiin työtilanteen ja määrärahojen puitteissa.</p> <p>Puolustusvoimissa 1325-osaamista vahvistetaan kriisinhallintahenkilöstön, asiantuntijoiden ja kadettien koulutuksella. Tukholman NCGM-koulutuskeskuksella on merkittävä rooli korkean tason kansainvälisenä koulutuskeskuksena.</p> <p>OKM: Perusopetus perustuu laajaan tasa-arvokäsitykseen. Opetushallitus valmisteli vuonna 2014 uusia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Näissä opetussuunnitelman perusteissa on tarkoitus ottaa nykyisiä perusteita paremmin huomioon sukupuolten välinen tasa-arvo sekä sukupuolittuneet koulutusvalinnat, jotka johtavat sukupuolittuneisiin uravalintoihin. Oppilaanohjauksessa pyritään tiedostamaan sukupuolittuneet koulutusvalinnat ja kyseenalaistamaan ne. Tämä on omiaan vaikuttamaan siihen, että naisten rekrytoituminen perinteisesti miesvaltaisille aloille, kuten turvallisuussektorille, yleistyisi. 1325-päätöslauselman aihepiiriin liittyen opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti yhdessä Euroopan neuvoston kanssa lokakuussa 2014 konferenssin sukupuolistereotyyppioiden purkamisesta koulutuksessa ja koulutuksella.</p>
Indikaattori 8. Seuranta ja raportointi.	
A. Kansallisen seurantaryhmän säännöllinen kokoontuminen	Seurantaryhmä on kokoontunut vuoden aikana (neljä) kertaa, kerran yhdessä rauhanvälityksen kansallisen koordinaatioryhmän kanssa. Kokoonpanoltaan avoimen seurantaryhmän kokouksissa ovat olleet edustettuina UM:n eri osastot, vastuuministeriöt sekä kansalaisyhteiskunnan ja tutkimussektorin edustajat. Pääpaino on ollut tiedonvaihdossa ja temaattisessa keskustelussa 1325-toimeenpanosta. Myös SM:n johdolla kokoontuva CMC:n 1325-ohjausryhmä on ollut merkittävä kansallisen koordinaation mekanismi.
B. Vuosittainen raportti eduskunnalle (ulkoasiainvaliokunta).	Ensimmäinen toimintaohjelman toteutumista käsittelevä vuosiraportti toimitettiin eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle joulukuussa 2013 ja toinen helmikuussa 2015. Toisen vuosiraportin valmistelussa ja raportoinnissa hyödynnettiin ensi kertaa kansallisen toimintaohjelman indikaattoreita.

Toiminta 2014	Tehdyt toimet
C. Toteutunut kansainvälinen raportointi YK:n, EU:n, Naton ja muiden järjestöjen indikaattorien perusteella, ml. CEDAW:lle tehtävä raportointi.	<p>Suomi toimitti huhtikuussa YK:n pääsihteerille toimeenpanoraportin päätöslauselman 1325 toimeenpanosta (UM / HEL7M0523-9).</p> <p>Suomi osallistui EU:n toisen toimeenpanoraportin valmisteluun koskien YKTN päätöslauselmia 1325 ja 1820 toimittamalla tietoa ulkosuhdehallinnolle sekä osallistamalla EU:n neuvoston työryhmissä raportin valmisteluun. Raportti hyväksyttiin tammikuussa 2014.</p> <p>Natolle on raportoitu gender-toiminnan kehittämisestä ja toimeenpanosta rauhankumppanuuden yhteistyöhankkeisiin liittyvän raportoinnin yhteydessä. - Suomi muokkasi omia kumppanuustavoitteitaan Natossa huomioimaan entistä paremmin 1325-teeman. Suomella on ollut aikaisemmin osana Naton kumppanuusyhteistyön suunnittelu- ja arviointiprosessia (Planning and Review Process, PARP) kokonaisvaltaiseen kriisinhallintaan liittyvä tavoite, jossa naisten rooli myös mainitaan. Keväällä 2014 hyväksyttiin Suomen kumppanuustavoitepakettiin vuosille 2014–20 lisättiin uutena YKTN 1325:n toimeenpanoa koskeva kumppanuustavoite. Lisäksi Suomen kumppanuuden yksilöllisessä työohjelmassa (Individual Partnership and Cooperation Programme, IPCP) mainitaan nyt 1325 entistä selkeämmin.</p> <p>UM rahoitti kesäkuussa 2014 valmistuneen 1325-verkoston vertailevan selvityksen Pohjoismaiden 1325-toimeenpanosta.</p> <p>Toimeenpanokauden aikana ei toimitettu uusia raportteja CEDAW-komitealle, joka hyväksyi päätelmät ja suositukset 7. määräaikaisraporttiin (2012) helmikuussa 2014.</p>
D. Rahoitus kansalaisjärjestöjen 1325-työlle.	<p>UM:n tuki 1325-verkostolle oli vuonna 2014 yhteensä 55 430 euroa. Pysyvän YK-edustuston kautta aiempina vuosina annettua tukea NGO Working Group on Women, Peace and Security -verkostolle ei voitu jatkaa vuonna 2014.</p> <p>Kehitysyhteistyövaroilla ja edustustojen paikallisen yhteistyön määrärahoilla on rahoitettu kansalaisjärjestöjen 1325-työtä kokonaisuudessaan laajamittaisesti, mutta tarkan summan arviointi on vaikeaa käytettävissä olevan datan perusteella.</p> <p>Naton naiset, rauha ja turvallisuus -politiikkalinjauksen päivityksen jälkeen Nato järjesti kesäkuussa 2014 ensimmäisen kansalaisjärjestökonsultaation linjauksen toimintaohjelmaa varten. Suomesta osallistui UM:n ehdotuksesta Suomen 1325-verkoston edustaja. Konsultaation suosituksia hyödynnettiin Naton 1325-toimintaohjelman päivityksessä.</p> <p>Suomi toimi vuosina 2010-2014 puheenjohtajana Kansainvälisessä naisliikuntaverkosto IWG:ssä (International Working Group on Women and Sport).</p> <p>OKM tuki puheenjohtajuuskauden ajan verkoston sihteeristön toimintaa Suomessa. Lisäksi ministeriö tuki kesäkuussa 2014 Helsingissä järjestettyä naisliikunnan maailmankonferenssia "Lead the Change - be the Change". Ministeriön tuki edellä mainittuihin oli kokonaisuudessaan 820 000 €. Kansainvälinen naisliikuntaverkosto pureutuu monipuolisesti sukupuolisen tasa-arvon, mutta myös konfliktin ehkäisyn ja rauhan edistämisen kysymyksiin. OKM myöntää erillisestä määrärahasta vuosittaisia toimintaavustuksia rauhantyötä tekeville järjestöille sekä erityisavustuksia rauhantyön hankkeisiin. Rauhanyhteistyön toiminnassa naisten asema konflikteissa on esillä eri tavoin, aihe painottuu erilaisten teemavuosien ja kampanjoiden aikana. Vuonna 2014 opetus- ja kulttuuriministeriöllä on ollut käytettävissä rauhantyön avustuksiin 560 000 euroa.</p>